

Optagelse af fingeraftryk og personfotografi kan dog – i de tilfælde, hvor indikationskravet i § 792 a, stk. 1, nr. 2, ikke er opfyldt – efter bestemmelsen alene ske, hvis den aktuelle sag vedrører en lovovertrædelse med en strafferamme på fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover. I forhold til gældende administrative regler indebærer dette en indskrænkning i politiets adgang til at optage fingeraftryk og personfotografier.

Vedrørende den nærmere afgrænsning af, hvilke arter af personfotografier der er omfattet af bestemmelsen, henvises til betænkningen side 43–44. Om § 792 b, stk. 1, i øvrigt henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 3 c og betænkningen side 53–54.

Stk. 2 indeholder en regel om, at udtagelse af blodprøver – uanset strafferamme for den lovovertrædelse, som efterforskningen vedrører – kan finde sted ved enhver lovovertrædelse, i hvis gerningsindhold indtagelse af spiritus eller euforiserende stoffer er et led. Bestemmelsen er udformet som en undtagelse fra kriminalitetskravet i § 792 a, stk. 2, nr. 1, og er begrundet i det særlige behov for udtagelse af blodprøver i sager af den nævnte karakter.

Der henvises herom til de almindelige bemærkninger pkt. 3 a in fine samt betænkningen side 50–51.

Til § 792 c

I stk. 1–4 er der givet regler om kompetencen til at træffe beslutning om legemsindgreb mod sigtede og om kravene til formen for en sådan beslutning.

Kompetencen til at træffe beslutning om alle former for legemsbesigtigelse, incl. optagelse af fingeraftryk og personfotografier, er efter stk. 1 tillagt politiet. Også de mindst indgribende former for legemsundersøgelse kan besluttes af politiet. Det gælder således udtagelse af blodprøver, sikring af negleskrab eller hår og en ydre undersøgelse, der består i beføling af legemets overflade, f.eks. for at finde kapsler skjult under huden (oversigten pkt. 5–7). Det bemærkes, at disse undersøgelser kræver medvirken af en læge, jf. lovforslagets § 792 e, stk. 3.

For så vidt angår de mest intense legemsundersøgelser, herunder røntgenundersøgelser, undersøgelse af legemets hulrum og gynækologiske undersøgelser (oversigten pkt. 8–12), kræves der ifølge § 792 c, stk. 2, 1. pkt., retskendelse.

Disse kompetenceregler medfører, at politiet tillægges større kompetence end efter gældende ret, hvor kompetencen til at træffe beslutning om personransagning efter § 797, stk. 1, principielt er hos retten; ligesom det i retspraksis er antaget, at optagelse af fingeraftryk og personfotografi kræver retskendelse, såfremt der protesteres mod indgrebet.

Om begrundelsen for den foreslåede kompetencefordeling henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 3 d og betænkningen side 55–57.

Stk. 2, 2. og 3. pkt., og stk. 4, indeholder bestemmelser om retskendelsens form og rettens behandling af politiets eventuelle anmodning om et legemsindgreb. Den adgang, som ifølge stk. 4 skal gives for den, mod hvem indgrebet retter sig, til at udtale sig, inden retens afgørelse træffes, kan eventuelt gives i form af en erklæring til politirapport, der videregives til retten. Et ønske fra den pågældende om at udtale sig direkte over for retten skal dog imødekommes. Der henvises i øvrigt nærmere til betænkningen side 57.

Stk. 3 indeholder en »periculum in mora«-regel, der giver politiet adgang til at træffe en foreløbig beslutning om et legemsindgreb, såfremt indgrebets øjemed ville forspildes ved at afvente rettens afgørelse. I så fald skal politiet imidlertid snarest muligt og senest inden 24 timer forelægge sagen for retten, der ved kendelse afgør, om indgrebet kan godkendes. Hvis et indgreb er foretaget uden retskendelse på grundlag »periculum in mora«-reglen, vil et efterfølgende samtykke inden udløbet af 24 timer gøre forelæggelse for retten overflødig. Gives der samtykke til indgrebet efter forelæggelsen for retten, skal retten ikke tage stilling til indgrebet. Dette er – i modsætning til i Strafferetsplejeudvalgets lovudkast – udtrykkeligt angivet i lovteksten, jf. 3. pkt. i stk. 3. Om samtykke, der tilbagekaldes, henvises til betænkningen side 60.

Stk. 5 indeholder en bestemmelse om betydningen af, at en sigtet samtykker i foretagelsen af et legemsindgreb. Såfremt samtykket foreligger skriftligt, indebærer det, at kompetencen til at træffe beslutning om indgrebet overføres til politiet. Er der beskikket en forsvarer for sigtede, kræves tillige (skriftligt eller mundtligt) samtykke fra forsvareren.

Som det fremgår, medfører samtykke fra en sigtet og en eventuel beskikket forsvarer derimod ikke nogen fravigelse af kravene til kriminalitetens art, mistankens styrke og indikationen. Politiet vil således ikke – uanset samtykke – kunne iværksætte en legemsundersøgelse, medmindre betingelserne i § 792 a, stk. 2, eller § 792 b, stk. 2, er opfyldt.

I øvrigt må der – som på andre retsområder, hvor et samtykke tillægges betydning – stilles visse habilitetskrav til den, der giver samtykke. Således vil et samtykke f.eks. fra en sindssyg, åndssvag eller stærkt beruset person i almindelighed ikke kunne tillægges betydning. Samtykke fra børn er omtalt i de almindelige bemærkninger pkt. 4 d.

Om begrundelsen for bestemmelsens udformning henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 3 e og betænkningen side 58–60.